

Febrer
2015

Radriografia d'abdomen simple i dolor abdominal agut

En el dolor abdominal agut la radiografia d'abdomen simple no aporta valor afegit al maneig del pacient, excepte si hi ha sospita d'oclusió intestinal, perforació de víscera buida, còlic nefrític per litiasi radio-opaca i cossos estranys.

Resum

- El dolor abdominal agut és un dels motius de consulta més freqüents dels serveis d'urgències hospitalàries i requereix una valoració precoç i acurada.
- No s'hauria de realitzar de manera rutinària la radiografia d'abdomen simple en casos de dolor abdominal agut, ja que no aporta informació rellevant pel maneig del pacient.
- La dosi efectiva d'irradiació ionitzant de la radiografia simple d'abdomen és 35 vegades superior que una radiografia de tòrax.

Més informació

El dolor abdominal agut requereix una valoració precoç i acurada. Aquest és un motiu de consulta freqüent als serveis d'urgències hospitalàries, representant entre el 5% i el 10% de les visites a aquests serveis. El dolor abdominal agut indiferenciat és el diagnòstic aproximadament del 25% dels pacients donats d'alta als serveis d'urgències i el d'entre el 35% i el 41% dels ingressats a l'hospital. La radiografia simple d'abdomen sovint es realitza de forma rutinària com a part de la bateria de proves diagnòstiques inicials en la valoració del dolor agut, tot i que canvia pocs diagnòstics inicials. A més, després de l'estudi radiològic sovint no augmenta la confiança del metge en el diagnòstic.

D'altra banda l'evidència científica disponible mostra que la radiografia d'abdomen simple de rutina no aporta informació rellevant pel maneig del pacient amb dolor abdominal agut d'etiologia desconeguda, llevat en casos que hi hagi sospita d'oclusió intestinal, perforació de víscera buida, còlic nefrític (per litiasi radioopaca) i cossos estranys.

Cal tenir en compte que la radiografia d'abdomen simple no és una prova innòcua. Suposa una dosi efectiva d'irradiació ionitzant 35 vegades superior que una radiografia de tòrax (prova d'imatge de referència per mesurar la radiació). Per tant, llevat els casos anteriorment mencionats, la radiografia simple d'abdomen no aporta informació rellevant pel maneig del malalt.

Amb la col·laboració de

Amb el suport de

Fonts

- Feyler S, Williamson V, King D. Plain abdominal radiographs in acute medical emergencies: an abused investigation. Postgrad Med J. 2002;78(916):94-6 Disponible a: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/11807192>.
- Morris-Stiff G, Stiff RE, Morris-Stiff H Abdominal radiograph requesting in the setting of acute abdominal pain: temporal trends and appropriateness of requesting. Ann R Coll Surg Engl. 2006;88(3):270-4. Disponible a: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/16719997>.
- Karkhanis S, Medcalf J. Plain abdomen radiographs: the right view? Eur J Emerg Med. 2009; 16(5):267-70. Disponible a: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/19318961>.
- Smith JE, Hall EJ. The use of plain abdominal X rays in the emergency department. Emerg Med J. 2009; 26(3):160-3. Disponible a: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/19234001>.
- Anyanwu AC, Moalypour SM, Adistrict general hospital Are abdominal radiographs still overutilized in the assessment of acute abdominal pain? A district general hospital audit. J R Coll Surg Edinb. 1998; 43(4):267-70. Disponible a: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/9735654>.
- Van Randen A, Laméris W, Luitse JS, Gorzeman M, Hesselink EJ, Dolmans DE, et al. The role of plain radiographs in patients with acute abdominal pain at the ED. Am J Emerg Med. 2011; 29:582-9. Disponible a: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/20825832>.
- Flak B, Rowley VA. Acute abdomen: plain film utilization and analysis. Can Assoc Radiol J. 1993; 44(6):423-8. Disponible a: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/8252421>.
- European Commission. Radiation Protection 118. Referral Guidelines for Radiologists; 2008. Disponible a: <http://ec.europa.eu/>.
- Mirvis SE, Young JW, Keramati B, McCrea ES, Tarr R. Plain film evaluation of patients with abdominal pain: are three radiographs necessary? AJR Am J Roentgenol. 1986; 47:501-3. Disponible a: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/3488654>.
- Remedios D, McCoubrie P, The Royal College Of Radiologists Guidelines Working Party. Making the best use of clinical radiology services:referral referra guidelines. Clin Radiol. 2007; 62(10):919-20. Disponible a: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/17765455>.

Essencial és una iniciativa que identifica pràctiques clíniques de poc valor i promou recomanacions per tal d'evitar-ne la realització.

Si voleu rebre més informació sobre el projecte, podeu contactar amb: essencial.salut@gencat.cat o visitar el web: <http://essencialsalut.gencat.cat>